

Státní oblastní archiv v Plzni
5.oddělení

Rodinný archiv Appeltauerů
1828 – 1896

Inventář

č. EL NAD: 20255

Číslo AP: 598

Ladislava Váňová

Klatovy 2006

OBSAH

Str.

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru	4
II. Vývoj a dějiny archivního souboru	4
III. Archivní charakteristika archivního souboru	5
IV. Stručný rozbor archivního souboru	5
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky	5
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha č. 2 – Archivní struktura archivního souboru	7
Příloha č. 3 – Rozrod rodu Appeltauerů	8

Inventární seznam

Osobní pozůstalosti členů rodu Appeltauerů	10
--	----

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Appeltauerové se objevují na Klatovsku v druhé polovině 18. století a to ve Velharticích v souvislosti s tamní papírnou, kdy „mistr papírnický“ Jan Jiří Appeltauer postoupil velhartickou papírnu synovi Josefovi smlouvou ze 17.10.1807. Velhartická matrika zaznamenává patrně i Jiřího manželku Terezii, kdy v roce 1808 zemřela ve věku 60 let „stará papírnice“.

Papírník Josef Appeltauer nezanechal zřejmě před svou smrtí závěť, neboť papírna byla předána na základě soudního rozhodnutí jeho synu Martinovi. Manželkou Josefa Appeltauera byla Markéta, dcera Martina Schreiner (1762 – 1829), majitele statku Nemilkov a Reginy Greisingerové ze Všerub (1754 – 1841). Jejich syn **Maxmilián (13.10.1808 - ?)** působil po studiích na právnické fakultě jako justiciář na velkostatku. Jeho manželka Žofie, roz. Kordíková byla dcerou Jana Kordíka, majitele statku Březí a Čachrov a Moniky, dcery Tobiáše Adlera, „skleního hutníka“ v Dobříši.

V roce 1851 koupil Maxmilián Appeltauer s chotí Žofí velkostatek Svojšice. Z jejich pěti dětí převzal po dohodě s ostatními sourozenci v roce 1874 Svojšice druhorozený syn **Bohumil (1844 – 19.9.1895)** a ostatní dostali finanční vyrovnání. V roce 1882 se Bohumil Appeltauer oženil s Apolonií Smrčkovou, dcerou c.k. notáře v Táboře Antonína Smrčky a Terezie Mangoldové z Prahy.

Protože jejich jediný syn Maxmilián zemřel ještě v dětském věku (1887 – 1892), odkázal jeho otec v závěti z roku 1895 svojšický majetek svému synovci **Janu Valentovi**, synovi své sestry Žofie provdané za Karla Valentu pocházejícího z jihočeského Suchdola nad Lužnicí.

Po dobu Janovy nezletilosti vedl správu velkostatku otcovský opatrovník **Karel Valenta** a to až do roku 1902, kdy Jan Valenta převzal statek. Jeho manželkou se stala vdova po třeboňském sládkovi Marie Killmaierová, roz. Körnerová. Poslední majitel Svojšic hospodařil na statku, jenž náležel za jeho správy k jednomu z nejvýnosnějších v okolí, až do roku 1948. V roce 1949 zabraly velkostatek Státní statky.

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

Zlomek písemností uložený v přízemí staré tvrze ve Svojšicích byl podle zápisu o převzetí archivu ze dne 23. října 1950, jenž tvoří součást spisu o fondu, převzat do tehdejšího Zemědělsko – lesnického archivu v Horšovském Týně o celkovém množství asi 0,60 bm.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Archiv velkostatku Svojšice byl spolu s rodinnými písemnostmi jejich majitelů Appeltauerů a Valentů uspořádán v březnu roku 1958 archivářkou J. Hofmannovou. Rodinné písemnosti tvořily součást fondu velkostatku a byly označeny umělou signaturou R1a – R1b. K archivnímu souboru byl zároveň vyhotoven inventární soupis a v této podobě byl fond popsán ve 4. svazku Průvodce po archivních fondech (Praha 1975) na str. 158 – 159.

K definitivnímu pořádání a inventarizaci se přistoupilo v roce 2006, kdy byly z archivního souboru velkostatku vyčleněny rodinné písemnosti majitelů Appeltauerů a byl z nich vytvořen samostatný archivní soubor.

Rodinné písemnosti Appeltauerů tvoří jen zlomkovitá osobní pozůstalost Maxmiliána a Bohumila Appeltauera. Při pořádání nebylo ve fondu skartováno. Pro lepší orientaci byl zpracován genealogický rozrod rodu Appeltauerů (Příloha č. 3). Jazykem písemností je němčina.

Dochované písemnosti náležejí do II. kategorie. Jazykem písemností je němčina. Celý fond se dochoval v dobrém fyzickém stavu.

IV. Stručný rozbor archivního souboru

Zlomkovitě dochované rodinné písemnosti obsahují torza majetkových záležitostí. Nezbytným doplněním pro další využití fondu je archivní pomůcka Velkostatek Svojšice.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Rodinné písemnosti Appeltauerů z let 1828 – 1897 uvedené v této archivní pomůcce uspořádala v roce 2006 Mgr. Ladislava Váňová.

Inventář sestavila a úvod k němu napsala Mgr. Ladislava Váňová.

V Klatovech 30.9.2006

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

SOA Plzeň, Sbírká matrik, matrika Svojšice, sv. 13, fol. 251

SOA Plzeň, Sbírká matrik, matrika Svojšice, 13/74, fol. 209 a 209

SOA Plzeň, Sbírká matrik, matrika Velhartice, 12/175 – 176, 21/349, 11/8 – 9

SOA Plzeň, Sbírká matrik, matrika Duchcov, 5/12

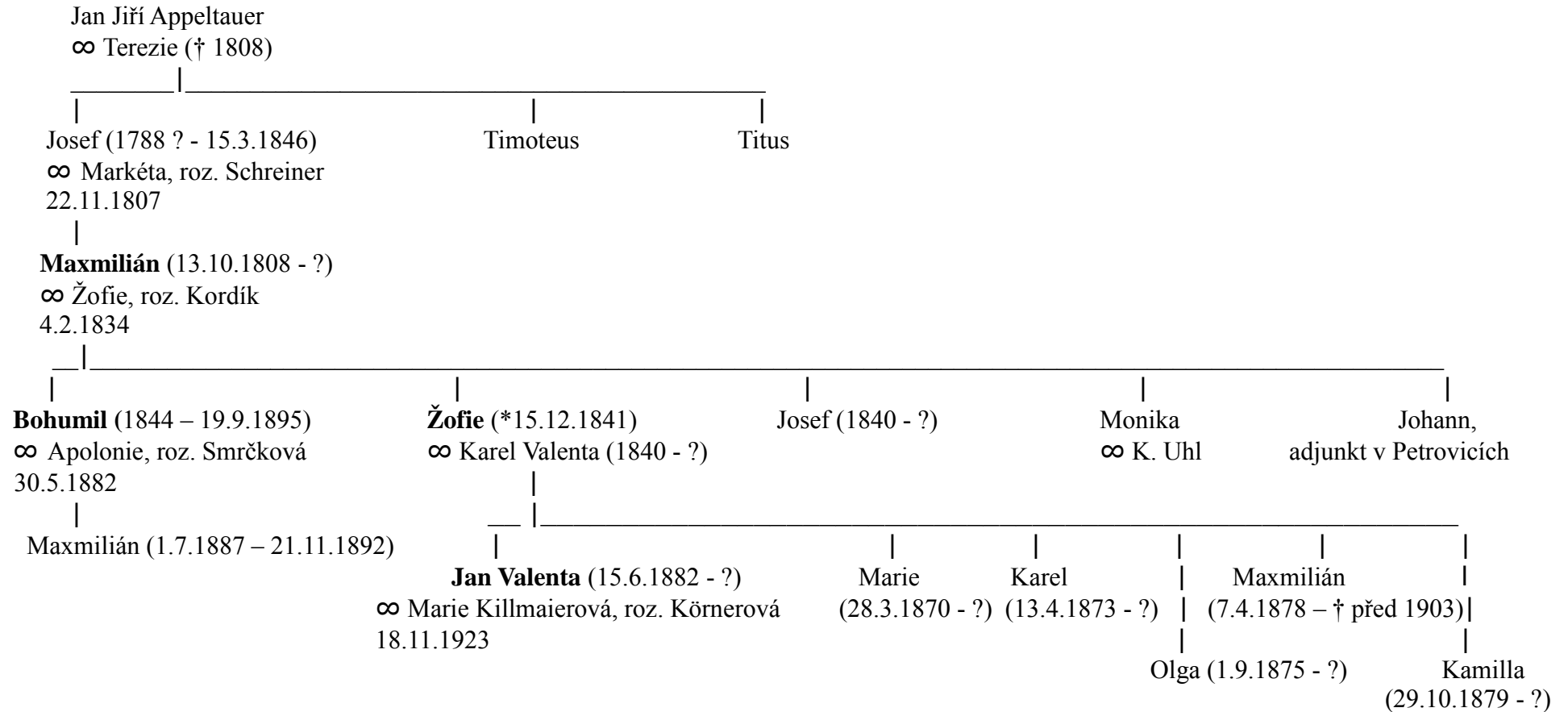
Hofmann, G., Papírna na Velharticích, Papír a celulóza (PapCel), 46, 1991, s. 259 – 260

Státní oblastní archív v Plzni. Průvodce po archívních fondech. Svazek 4, Praha 1975, s. 158 – 159.

Úlovec, J., Encyklopedie českých tvrzí, III. díl, S – Ž, Praha 2005

Příloha č. 2 – Archivní struktura archivního souboru

	Časový rozsah	Inv. č.	Kart.	Fot. a alb	Jiné
Osobní pozůstalosti jednotlivých členů rodu Appeltauerů	1828 – 1897	1 – 7	1	-	-

Příloha č. 3 – Rozrod rodu Appeltauerů

Inventární seznam

APPELTAUEROVÉPozůstalosti

<u>Inv.č.</u>	<u>Obsah</u>	<u>Čas. rozsah</u>	<u>Č. kart.</u>
MAXMILIAN (1808 - ?)			
1	Potvrzení o ukončení studia a splnění zkoušek na právnické fakultě	1828	N 1
2	Zlomek majetkových záležitostí (kvitance)	1856 - 1875	N 1
BOHUMIL (Theophil) (1844 – 1895)			
3	Vysvědčení ze 2. třídy klatovského gymnázia	1856	N 1
4	Zlomek peněžních záležitostí (kvitance, platební rozkazy, berní knížka)	1874 – 1895	N 1
5	Zlomek majetkových záležitostí (mj. smlouva mezi Františkem Železným, mlynářem z Nezdic a Bohumilem Appeltauerem na mlýnskou usedlost č. 24 ve Svojsčicích na dobu 6 let, vložení vlastnického práva na statek Žikov a Strunkov, rozdělení mezi dědice)	1872 – 1894	N 1
6	Testament	1894 – 1895	N 1
7	Protokol o pozůstalostním jmění po zemřelém B. Appeltauerovi	1896	N 1

Název archivní pomůcky:	Rodinný archiv Appeltauerů
Časový rozsah archivní pomůcky:	1828 - 1896
Počet evidenčních jednotek zpřístupněných pomůckou:	1 (1 karton)
Počet inventárních jednotek zpřístupněných pomůckou:	7
Rozsah pomůckou zpřístupněných archiválií v bm:	0, 12 bm
Stav pomůckou zpracovaných archiválií ke dni:	30.9.2006
Archivní soubor zpracovala:	Mgr. Ladislava Váňová
Pomůcku sestavila:	Mgr. Ladislava Váňová
Počet stran:	11
Počet exemplářů:	4
Pomůcku schválil:	PhDr. P. Mužík, ředitel SOA v Plzni 25. 10. 2007, č. j. SOAP/006-3045/2007